

Co ve většině katalogů nenajdete !

Vzácné zkusmé tisky Slovenska 1939 – k titulní straně tohoto čísla MR

Katalog známek Slovenska (Slovenského štátu 1939 – 1945) autora Dr. Ondreja Földesa, vydaný firmou ALBUM v Bratislavě, uvádí na straně 19 textovou část „**Návrhy známok pre autonómnu Slovenskú krajinu**“ (1939), v níž se autor mj. zmiňuje o soutisku známek „Lidové motivy“.

Ve své sbírce mám několik atraktivních sběratelských zajímavostí, které nejsou filatelistické veřejnosti téměř nebo dokonce vůbec známy. Měl jsem též možnost vidět několik známkových materiálů, které sběratelé rovněž neznají. Rád bych proto zmíněnou Földesovu stať aspoň částečně doplnil.

Nejprve se chci zmínit o zkušebních nátiscích některých hodnot série **tatranských motivů** (autor **akademický malíř Jaroslav Votruba**, český umělec, žijící a působící na Slovensku). Existují neperforované **zkusmé tisky hodnot 5, 10 a 20 h v modré a hnědé barvě, společně vytištěné na trojpáskách** (obr. 1 a 2). Znamka 5 h „Zelené pleso“ nese již nápis SLOVENSKO, ostatní dvě známky 10 h „Kriváň“ a 20 h „Kvety Tatier“ jsou ještě bez označení státu. Trojpáska v modré barvě (obr. 1) je vytištěna na papíru s průsvitkou směřující nahoru, trojpáska v barvě hnědé na papíře s průsvitkou směřující vlevo. Formát obrazů je v obou případech 16,5 x 20,5 mm. Ještě zajímavější jsou neperforované

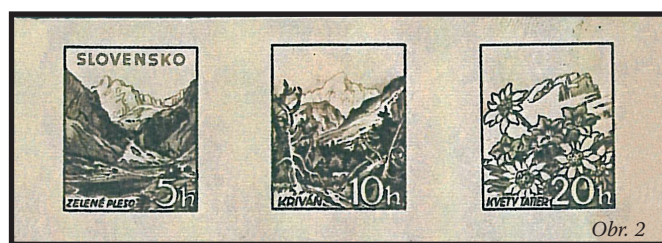
aršíky s 12 vytištěnými známkami (4 řady po třech známkách se stejnými motivy a ve stejném pořadí jako na trojpáskách, zmíněných výše). Předkládám je v barvách oranžově červené a tmavěšedé. Oba tyto aršíky zkusmých tisků jsou vytištěny na papíru s průsvitkou směřující dolů (obr. 3 a 4). Formát obrazů je opět 16,5 x 20,5 mm. Není vyloučeno, že trojpásky, zmíněné výše (obr. 1 a 2) vznikly odstrížením z podobných aršíků barvy modré a hnědé. Definitivní provedení známek této výplatní série tatranských motivů obsahovalo obrazy rozměru 17 x 21 mm. Vydány byly 1. 8. 1940.

Soubor zkusmých tisků, o nichž píše ve svém katalogu Dr. O. Földes pod titulkem „Súťaž známok Ludové motivy“, obsahuje zkusmé tisky různých druhů, a to jak v barvách, tak i ve velikostech známkových obrazů. **Emise „Ludové motivy“** (autorem je vynikající slovenský umělec, **akademický malíř Martin Benka**) existuje – jak již uvedeno výše – ve více variantách zkusmých tisků.

Především to jsou vodorovné trojpásky, které jsou již dokonce zoubkované. V jejich horní části je nápis ČESKO-SLOVENSKO, v dolní části pak SLOVENSKÁ POŠTA (podobně viz na prvních známkách s portrétem A. Hlinky, později opatřených přetiskem „Slovenský štát“). Na všech známkových obrazech je hodnota

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

(Pokračování na následující straně)